

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Karla Šimky a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, na ochranu proti nečinnosti žalovaného spočívající v nevyřízení stížnosti ze dne 1. 11. 2024 proti oznámení Kanceláře Poslanecké sněmovny ze dne 16. 10. 2024, č. j. PS 2024/19488-2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2025, čj. 3 A 98/2025-32,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků **se z a m í t á .**
- II. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- III. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě patnácti dnů** ode dne doručení tohoto usnesení **zaplatil** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5000 Kč**.
- IV. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě patnácti dnů** ode dne doručení tohoto usnesení **předložil** plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo ve stejné lhůtě **prokázal**, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

O d ů v o d n ě n í :

Žádost o osvobození od soudních poplatků

[1] Žalobce podal žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Kancelář Poslanecké sněmovny mu dne 16. 10. 2024 oznámila výši úhrady za poskytnutí informace. Jednalo se o částku 448 Kč za pořízení 112 stran oboustranných kopií sněmovního tisku 987/0 a usnesení ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny č. 304. Proti tomuto oznámení podal stížnost k žalovanému. Následně podal k Městskému soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal toho, aby soud uložil žalovanému tuto stížnost vyřídit. Městský soud však napadeným usnesením řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), ve

spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, protože žalobce nezaplatil soudní poplatek.

[2] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení městského soudu kasační stížností. Její součástí byla mimo jiné i žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce. K žádosti pouze uvedl, že na zaplacení soudního poplatku nemá prostředky a že od června roku 2025 mu není „nezákonně v rámci zloč. spolčení“ vyplácen starobní důchod.

[3] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[4] Ze zákona tedy vyplývá, že pro přiznání osvobození od soudních poplatků musí být současně naplněny tři podmínky: a) účastník požádal o osvobození; b) doložil nedostatek prostředků; c) jeho návrh není zjevně neúspěšný. Posledně zmíněnou podmínku musí přitom soud zkoumat jako první, neboť opačný postup, tj. zkoumání poměrů ještě před posouzením případné bezúspěšnosti návrhu, by byl v rozporu se smyslem citovaného ustanovení.

[5] Pojem zjevná neúspěšnost není v s. ř. s. nijak definován. NSS proto jeho obsah vyložil ve své judikatuře (např. rozsudky NSS ze dne 19. 12. 2007, čj. 7 Afs 102/2007-72, či ze dne 29. 6. 2011, čj. 1 As 51/2011-135). O zjevně bezúspěšný návrh se může jednat např. tehdy, je-li na první pohled zřejmé, že žaloba byla podána před vyčerpáním řádných opravných prostředků (viz rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2012, čj. 7 As 54/2012-12, či usnesení NSS ze dne 22. 8. 2012, čj. 8 As 75/2012-25), anebo pokud byla žaloba zjevně opožděná (viz usnesení NSS ze dne 28. 8. 2015, čj. 8 Ads 112/2015-14, či ze dne 16. 3. 2016, čj. 1 Ads 14/2016-40). Stejně tak lze za zjevně neúspěšný návrh považovat i kasační stížnost směřující proti rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku. V této souvislosti NSS uvedl, že *„proti rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je možné namítat toliko absenci výzvy k jeho zaplacení, skutečnost, že žalobce poplatek zaplatil, nebo že projednávaná věc podle zákona poplatku nepodléhá nebo je od něj osvobozena“* (viz usnesení NSS ze dne 8. 7. 2015, čj. 1 As 114/2015-30). To potvrzuje i navazující judikatura NSS (srov. usnesení NSS ze dne 26. 3. 2018, čj. 8 Afs 42/2018-22, ze dne 28. 5. 2020, čj. 7 Afs 103/2020-12, ze dne 14. 10. 2021, čj. 3 Afs 280/2021-13, ze dne 28. 6. 2023, čj. 7 As 126/2023-18).

[6] Kasační stížnost stěžovatele směřuje právě proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, aniž by stěžovatel namítal některou z výše uvedených skutečností. Stěžovatel v kasační stížnosti pouze osočuje orgány státní moci z nezákonné činnosti vůči své osobě. Žádné věcné výhrady proti usnesení městského soudu o zastavení řízení nevznáší. Stěžovateli je přitom již z řady řízení, která před NSS vedl (například z usnesení ze dne 21. 3. 2024, čj. 7 As 44/2024-15), známo, které skutečnosti lze namítat proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

pokračování

[7] Ze spisu vyplývá, že městský soud stěžovatele poté, co zamítl jeho žádost o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce, usnesením ze dne 21. 8. 2025, čj. 3 A 98/2025-15, vyzval k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení výzvy. Usnesení obsahující tuto výzvu bylo stěžovateli doručeno dne 26. 8. 2025. Dne 27. 8. 2025 podal stěžovatel proti tomuto usnesení kasační stížnost, kterou NSS zamítl rozsudkem ze dne 2. 10. 2025, čj. 10 As 190/2025-10, která nabyla právní moci dne 8. 10. 2025. Městský soud stěžovatele opětovně vyzval k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení výzvy, a to usnesením ze dne 22. 10. 2025, čj. 3 A 98/2025-28. Usnesení obsahující tuto výzvu bylo stěžovateli doručeno dne 30. 10. 2025. Poslední den pro zaplacení soudního poplatku tak připadl na pátek 14. 11. 2025. Stěžovatel však ve lhůtě a ani po jejím uplynutí soudní poplatek neuhradil, což má i podle kasačního soudu bez jakýchkoliv pochybností za následek nutnost zastavení řízení (obdobně usnesení NSS ze dne 18. 1. 2024, čj. 2 As 362/2023-18, či ze dne 29. 3. 2018, čj. 5 As 38/2018-19).

[8] Na tom nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel posléze požádal o osvobození od soudního poplatku znovu. V této žádosti totiž netvrdil ani nedoložil žádné nové skutečnosti rozhodné pro osvobození (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2008, čj. 4 Ans 5/2008-65, či usnesení NSS ze dne 17. 7. 2024, čj. 8 As 145/2024-18, bod 4). Městský soud proto o této opakované žádosti nerozhodoval, což náležitě odůvodnil v bodě 8 napadeného usnesení.

[9] Z výše uvedených důvodů nelze než uzavřít, že kasační stížnost je zjevně bezúspěšným návrhem ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. NSS proto výrokem I. tohoto usnesení žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl.

Návrh na ustanovení zástupce

[10] Podle § 35 odst. 10 věta první s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Pro naplnění podmínky osvobození od soudních poplatků musí účastník řízení současně doložit, že nemá dostatečné prostředky, a jeho návrh nesmí být zjevně neúspěšný.

[11] Stěžovatel nenaplnil již první podmínku pro ustanovení zástupce, tedy splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků. Již tato skutečnost brání tomu, aby NSS návrhu vyhověl. Proto jej výrokem II. zamítl.

Výzva k zaplacení soudního poplatku

[12] V souladu s § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti, jež pro stěžovatele činí, podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, 5 000 Kč. Stěžovatel však do dne vydání tohoto usnesení soudní poplatek neuhradil. Proto jej NSS výrokem III. vyzývá ke splnění poplatkové povinnosti a stanovuje mu k tomu přiměřenou lhůtu.

[13] Soudní poplatek lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně NSS v úředních hodinách (informace o úředních hodinách dostupné zde: <https://www.nssoud.cz/kontakty/pokladna>) nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1020429025**.

QR Platba

Výzva k předložení plné moci či osvědčení o právnickém vzdělání

[14] Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něho jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[15] Dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, je předpokladem pro výkon advokacie vysokoškolské vzdělání v oboru právo získané a) v magisterském studijním programu studií na vysoké škole v České republice, nebo b) studií na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v bodě 1 na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice.

[16] Jelikož stěžovatel v řízení o kasační stížnosti není zastoupen advokátem, vyzývá jej NSS k doložení plné moci udělené advokátovi k jeho zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo prokázání, že má vysokoškolské právnické vzdělání, a to ve lhůtě patnácti dnů (výrok IV.).

[17] Veškeré písemnosti je třeba zaslat ke sp. zn. 2 As 290/2025 na adresu Nejvyšší správní soud, Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, případně elektronicky na elektronickou podatelnu (podatelna@nssoud.cz) nebo do datové schránky Nejvyššího správního soudu ([www.jaa4f](https://www.jaa4f.cz)).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li poplatek za kasační stížnost ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení **zastaví**. K poplatku zaplacenému po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží [§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.].

Podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s., nejsou-li splněny podmínky řízení (mj. zastoupení advokátem) a tento nedostatek přes výzvu soudu nebyl odstraněn, soud kasační stížnost **odmítne**.

pokračování

V Brně dne 18. února 2026

Eva Šonková
předsedkyně senátu